

Grund dertil, som dette efter min Opfattelse af den ærede Ministers Udtalelse ikke vilde lægge Loven Hindring i Veien. Der er kun et Punkt, hvor jeg har Betænkthed ved at følge Mindretallet, og det er med Henhyn til Spørgsmaalet om Kjælderne. Jeg finder det saa tvivlsomt, om Mindretallet, jeg vil kalde det det store Mindretal, har Ret paa det Punkt, at jeg ikke er sikker paa, om jeg tør følge det der. Gaaſte viſt ſkal jeg indrømme, at der kan indvendes grumme Meget imod Benyttelsen af Kjældere til Beboelse; der er mange ujunde og uheldige Kjældere, og navnlig er det i en By ſom Kjøbenhavn, hvor Grundvandet mange Steder er ſaa nært, dobbelt farligt at benytte Kjældere til Beboelse; men det forekommer mig at være en vel vidtgaaende Revolution, ſom Mindretallet vil bevirke ved ſit Forſlag, og den Revolution ſkulde indtræffe allerede i 93. Det kan jo være et paſſende Aar for en Revolution, det var jo i ſin Tid netop det ſlemme Revolutionsaar, men jeg tror, det vilde være en altfor ſtor Omvæltning, dette Forſlag vilde have til Følge. Man maa jo tænke paa, at der er Wange, det vilde komme til at gaa ud over. Der vil blive en overordentlig Waſſe Væringsdrivende, ſom derved vilde blive udelukkede fra deres Væringsdrift, mange Gange blive nødsagede til at bryde af og flytte. Stjøndt jeg ikke kan negte, at jeg har Sympathi for dette Forſlag og ikke nærer Tvivl om, at der kan anføres meget gode, navnlig hygieeniſke Grunde for det for mange Kjælderes Vedkommende, har jeg dog megen Betænkthed ved at ſtemme derved. Derimod forekommer det mig, at der kunde være gjort endnu Wiere, end der her er foreſlaaet, for at faae Kjælderne gjorte ſunde. Jeg veed ikke, om det hedder ſaaledes, men i almindelig Byggetale er der Noget, ſom man kalder Kjælderjumper, Brønde, ſom ere indrettede i Kjælder-ſeilighederne for at aflede Grundvandet. I mange Kjældere her i Kjøbenhavn ere diſſe inde i ſelve Kjælderſeiligheden. En ſaadan Brønd i en Kjælder har, maatte ogſaa paa Grund af Værens mindre Lidelſelighed til at gjøre den i Stand, en underlyg Lyſt til at forfalde og at henſtaa i en ret hjælpeløs Liſtand, og det bidrager ofte til, at en Del af Grundvandet bliver ſamlet der og kommer op i Huset. Jeg vil derfor henſtille, om det ikke, naar Kjælderne ſkulle bibeholdes, hvad jeg tror, at Flertallet har Ret i, at de bør, er rigtig, at der i Loven — jeg beder naadig ærede jaghygtige Medlemmer i Udvalget om Underſtyldning for den Baghed, hvormed jeg taler — beſtemmes,

dels at Kjælderne blive dræned, og at Vandet ad den Wei ledes derfra, og dels at diſſe Kjælderjumper eller Brønde til Opſamling af Vand i Kjælderne ſkulle anlægges udenfor Huset, og at det bliver forbudt, at den Slags ere inde i ſeilighederne. Jeg tror, at det maa kunne gøres gjennem en Vending, uden at det kan lægge Loven Hindringer i Veien. Jeg mener derfor, uden at ville ſige Noget til andre Medlemmer om, hvorledes de ſkulle ſtemme, thi i det Hele er dette en vanſkelig Sag for Skkeſagtyndige — at det er abſolut rigtig at følge Mindretallet i Spørgsmaalet om det bebyggede Arealſ Størrelſe. Jeg jynes, at der maa kunne tilveiebringes en almindelig Overenſkomſt om, at man, naar man faar en Lov af den Art, hjemler en beſtemt Waſſe ubebygget Areal. Der er jo her det Forhold tilſtede, at der næppe er nogen Beſtemmelſe, ſom mere forſøges omgaaet her i Kjøbenhavn, end netop Beſtemmelſen om det ubebyggede Areal. Det ſøges omgaaet gjennem udbyggede Trapper o. ſ. v., i det Hele taget paa den meſt forſkjellige og forunderlige Waade, og man møder en gjennemgaaende Tendens til at formindſke det ubebyggede Areal. Naar vi nu kunne vente, at ogſaa denne Lov paa Grund af Menneſkehjerets Haardhed bliver omgaaet, kommer man bort fra den Tanke, ſnart at have ſaa ſtore ubebyggede Arealer ſom muligt. I det Hele kan jeg ikke ſe Andet, end at efter den Waade, hvorpaa det ſtiller ſig, vil Loven blive bedſt ved at følge Mindretallet, undtagen netop i Spørgsmaalet om Kjældere, og oer vil jeg meget henſtille til Udvalget at tage det af mig Fremdragne under Overveielſe og, hvis det ſkulde være muligt, hvad jeg formoder — thi jeg har ogſaa talt om diſſe Kjælderbrønde med en Mand, ſom mente ſig ſaa meget klog paa den Sag — faae en Beſtemmelſe derom ſat ind i Loven. Jeg vil forøvrigt endnu ſige en Ting, men jeg tør ikke komme nærmere ind paa det, fordi jeg er bange for at lægge Loven Hindringer i Veien. Det har været en almindelig Opfattelse af den gamle Byggetal her, at omtrent d. 1. Enſte, der var Lov, var, hvad man kunde faae Lov til hos Bygningsinſpektøren. Det var den almindelige Kjøbenhavnſke Opfattelse, og jeg tror, at den var nogenlunde rigtig under de gamle Forhold. Jeg er meget bange for, at man ogſaa efter dette Lovforſlag vil give Stadsbygmesteren for meget Raaderum, ſaaledes at den Tanke, at Byggetal i Kjøbenhavn er Bygningskommiſſionens Skjøn, ikke vil blive udryddet ved denne Lov; men derpaa tør jeg ikke komme ind, fordi jeg er bange for, at det ſkal lægge Hindringer i Veien for en Lov, ſom jeg er